

Ooievaars vinden feilloos de weg terug naar Zwin Natuur Park (Knokke-Heist)

22/07/2021

In het Zwin Natuur Park in Knokke-Heist werden op donderdag 22 juli de resultaten van het bezenderen van de ooievaars voorgesteld.

Dankzij hun zender kunnen deze ooievaars voortdurend gevolgd worden. Op die manier breidt het park het wetenschappelijk onderzoek over de ooievaars verder uit, in samenwerking met het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN).

Bezendering

Het Zwin Natuur Park in Knokke-Heist plaatste dit jaar opnieuw een zender op 5 jonge ooievaars. Daarmee komt het totaal op 12 bezenderde ooievaars in de voorbije 3 jaar. 10 van de 12 bezenderde Zwinoeivaars zijn nog in leven. Dat is een buitengewoon goed resultaat. Jonge ooievaars kennen in hun eerste levensjaren vaak een hoog sterftcijfer.

Heel bijzonder is dat 4 van de 5 ooievaars die in 2019 en 2020 bezenderd werden, in 2021 helemaal vanuit het zuiden de weg naar het Zwin Natuur Park terugvonden. Een van de vier terugkeerders, Zwinoeivaar Hadewijch bouwde er samen met een partner zelfs een nest.

Samenwerking

Het Zwin Natuur Park werkt hierbij nauw samen met het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Het gaat om heel lichte zenders met een gewicht van 25 gram. Dat is minder dan 1% van het gewicht van de ooievaars. De zenders werken

op zonne-energie. Ze geven tot op enkele meters na voortdurend heel nauwkeurig de positie van de ooievaars weer. De 5 jonge ooievaars die nu van een zender zijn voorzien, zijn dit jaar geboren.

Doel van het project

Het zenderproject leert welke trekroutes de ooievaars nemen, waar ze overwinteren en geeft ook inzichten in de uitdagingen waarmee de vogels te maken krijgen. De ooievaar is een soort om te koesteren en de zenderresultaten zullen belangrijke informatie opleveren om te helpen het voortbestaan van de ooievaars te vrijwaren. Het is de bedoeling dat in de volgende jaren nog meer ooievaars van een zender zullen worden voorzien.

Resultaten

Het zenderproject leverde de voorbije jaren al interessante resultaten op. Zo stelden het natuurpark en het KBIN vast dat geen enkele zenderooievaar de Sahara overstak en verder getrokken is dan Marokko. De verste afstand van één van de ooievaars is ongeveer 2.100 kilometer, tot bij de stad Rabat in Marokko.

Alle jonge zender-ooievaars trokken in de late zomer zuidwaarts; er bleven geen exemplaren hier bij ons overwinteren. Sommige zender-ooievaars trokken een aantal dagen samen naar het zuiden, maar andere vogels verlieten al na een dag de rest van de groep. De overwinteringsplaatsen bevonden zich in Spanje (een kleine meerderheid) en het noorden van Marokko. Vuilnisbelten en afvalverwerkingsbedrijven bleken heel belangrijk te zijn als stopplaats voor de ooievaars.

Tijdens hun eerste noordwaartse trek in hun eerste levensjaar keerden alle zender-ooievaars weer terug naar het noorden. Ze maakten de reis weliswaar veel later in de lente dan oudere ooievaars. Omdat ze pas ten vroegste vanaf hun derde levensjaar gaan broeden, hebben ze in hun eerste lente nog geen haast om snel terug te keren. Een deel van de vogels keerde voor korte of langere tijd terug naar het Zwin; andere vogels deden dat niet. Die laatste kwamen met name in Nederland terecht.

Grote overlevingskansen

De overleving van de zender-ooievaars is hoog. Dat is opvallend, want jonge vogels hebben in regel een lagere overlevingskans dan oudere vogels. Van de in totaal zeven vogels die in 2019 en 2020 gezenderd werden, zijn er nog vijf in leven. De twee vogels die uitvielen, kwamen beide om het leven in het noorden van Marokko. Van een kennen we de doodsoorzaak: elektrocutie, een vaak voorkomende reden van sterfte bij ooievaars.

Peters en meters van de Zwinooievaars

Nieuw dit jaar was dat bedrijven en particulieren de kans kregen om een zender te sponsoren. Zo zijn er dit jaar nieuwe peters en meters van de Zwinooievaars: de natuurgidsen van het Zwin Natuur Park zijn sponsor van 2 zenders; het autobedrijf Land Rover Spegelaere uit Brugge en Zwinbistro The Shelter zijn elk sponsor van 1 zender. De peters en meters konden zelf een naam kiezen voor hun gesponsorde ooievaar: Murshid, Gerana, Spencer en Mathilde.

Tenslotte nam het Zwin Natuur Park de zender voor een vijfde ooievaar voor haar rekening en gaf hem de naam Léon, een referentie aan Léon Lippens, stichter van het natuureservaat 'Het Zwin' in 1952.

Ook in 2022 wordt het sponsoringproject van de ooievaars verder gezet. Bedrijven en particulieren zullen dan opnieuw een zender voor een ooievaar kunnen sponsoren. Het sponsoren van een ooievaar kost 1.062,50 per zender, exclusief btw.

Resultaten

De resultaten van het onderzoek zijn te volgen op de website en via de sociale media van het Zwin Natuur Park.

www.zwin.be